

NVE

FORENINGEN TIL BÆGNAVASSDRAGETS REGULERING

Hvervenmoveien 33

3511 HØNEFOSS

Vår dato: 04.04.2025

Vår ref.: 202504655-11 Oppgis ved henvendelse

Deres ref.: Øyvind Eidsgård

NVE gir tillatelse til midlertidig fravik fra pålagt minstevannføring ved dam Tisleifjord, Gol og Nord-Aurdal kommuner i Buskerud og Innlandet fylker

Vi viser til søknad av 24.01.2025 om tillatelse til å redusere pålagt minstevannføringskrav i inntil 4 timer om gangen i inntil 3 påfølgende dager ved dam Tisleifjord. Først i brevet finner du NVEs vedtak med eventuelt tilhørende vilkår. Deretter kan du lese om tiltaket og NVEs begrunnelse for vedtaket.

NVEs vedtak

NVE gir tillatelse til at Foreningen til Bægnavassdragets Regulering (FBR) kan redusere minstevannføringsslipet ved dam Tisleifjord til 1 m³/s i 4 timer av gangen og i inntil 3 påfølgende dager i perioden 07.04.2025- 11.04.2025.

Vedtaket er gitt i medhold av vannressursloven § 8.

NVE stiller følgende vilkår

- Alle vannstands-/vannføringsendringer skal skje gradvis slik at stranding av fisk og andre vannlevende organismer minimeres eller unngås så langt det er mulig.
- Arbeidene skal gjøres så effektivt som mulig, slik at det kun slippes redusert minstevannføring når det er nødvendig.
- Under anleggsarbeidene må forurensning og tilslamming av vassdraget unngås.
- Berørte parter skal kontaktes direkte for å bli informert om tiltaket. Informasjon om tiltaket skal i tillegg publiseres på relevante nettsider, som selskapets hjemmeside og sosiale medier. Vi ber om at FBR kontakter kommunen for å legge ut informasjon om tiltaket på kommunens nettsider.
- NVE forutsetter at FBR har ordnet de privatrettslige forholdene som eventuelt måtte bli skadelidende av tiltaket.

Mulighet til å klage

Vedtaket kan klages på. Se opplysninger om rett til å klage på siste side.

E-post: nve@nve.no, Postboks 5091, Majorstuen, 0301 OSLO, Telefon: 22 95 95 95, Internett:

www.nve.no

Org.nr.: NO 970 205 039 MVA Bankkonto: 7694 05 08971

NVE

Norges vassdrags-
og energidirektorat

Om søknaden

NVE har mottatt en søknad fra Foreningen til Bægnavassdragets Regulering (FBR), datert 24.01.2025, om tillatelse til å fravike manøvreringsreglementet ved å redusere pålagt minstevannføringskrav i perioder på inntil 4 timer og inntil 3 påfølgende dager ved dam Tisleifjord. I den aktuelle perioden er pålagt minstevannføring på 2 m³/s, og det søkes om kortvarige senkninger av denne til 1 m³/s.

Det er i forbindelse med at betongdammen på dam Tisleifjord skal rehabiliteres i årene 2025-2027, at det skal det installeres en ny tappeluke for slipp av minstevannføring og for vannslipp ved stans i Åbjøra kraftverk. Monteringen må skje ved hjelp av dykkere når vannstanden er lav. Av hensyn til sikkerhet for dykkerne er det ønskelig å kunne redusere vannføringen. Det søkes derfor om å redusere minstevannføringsslippet til 1 m³/s i perioder på inntil 4 timer av gangen og inntil 3 påfølgende dager i perioden 07.04.2025 – 11.04.2025.

FBR vil vurdere om det lar seg gjøre å sikre dykkerne ved å avgrense arbeidsområdet fysisk, men ønsker å ha muligheten til å redusere minstevannføringen som alternativ.

Det siste, og gjeldende, manøvreringsreglementet ble fastsatt ved vilkårsrevisjon for Åbjøravassdraget, kgl.res. av 22.01.2021.

Høring

På grunn av sakens begrensede omfang har den ikke vært kunngjort lokalt. NVE har vært i kontakt med lokale myndigheter for å få deres syn på saken, og mener at den er tilstrekkelig belyst gjennom dette.

Nord-Aurdal kommune uttaler i e-post av 07.03.2025:

Vi har ingen merknader til søknaden da reduksjonen i vannføringen i mengde og tid er såpass beskjedne. Vi mener imidlertid at berørte rettighetshavere bør få anledning til å uttale seg. De er organisert i Tisleia Elveierlag Sa (org. nr. 914 158 88).

Gol kommune uttaler i brev av 24.03.2025:

Kommunen deler synet til Statsforvaltaren i Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus, som peiker på at tiltaket med endra minstevassføring (frå 2 m³/s til 1 m³/s) kan leie til negative konsekvensar for plante-og dyreartane som lever i Tisleia nedstrøms Tisleifjorden. Det er behov for meir kunnskap om desse konsekvensane, og me ber regulanten utarbeide ei risikovurdering for kva nedtappinga vil ha å seie for det biologiske mangfaldet. Vidare støttar kommunen anbefalinga om å vente med nedtapping til klekking av ørrettyngelen er avslutta, likeeins klekkinga av vanninsekter.

NVE

Norges vassdrags-
og energidirektorat

Statsforvalteren i Innlandet uttaler i brev av 19.03.2025:

Tisleia er kjent som en god sportsfiskeelv som huser storvokst ørret, samt abbor og ørekyt. Det antas at det er en stedegen ørretbestand i Tisleia, i tillegg til at elva også benyttes som gyteelv for ørret fra Ølsjøen. Perioder med lavere minstevannføring vil kunne være uheldig for vannmiljøet, og det kan påvirke rekrutteringen til fisk og andre ferskvannsorganismer negativt. Vi stiller oss bak uttalelsen til Statsforvalteren i Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus og peker på manglende risikovurdering for hvilke påvirkninger en nedtapping vil kunne ha på det biologiske mangfoldet. Ønsket tidspunkt for gjennomføringen begrunnes med lav vannstand i magasinet. Vi har forståelse for begrunnelsen, men ønsker å påpeke at en gjennomføring i perioden 15. juni til 15. september vil gi mindre negativ påvirkning på rekrutteringen til fisk og andre ferskvannsorganismer.

Konklusjon

Statsforvalteren vil ikke motsi seg et midlertidig fravik fra manøvreringsreglementet for å få gjennomført rehabiliteringen av dam Tisleifjord. Det forutsetter imidlertid at det under anleggsarbeidene blir lagt stor vekt på å unngå forurensning, herunder tilslamming av vassdraget. Vi ber NVE vurdere å sette gjennomføringstidspunktet til perioden 15. juni til 15. september, og at det settes krav om at raske vannstandsendringer i Tisleia unngås.

Statsforvalteren i Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus uttaler i brev av 14.03.2025:

Etter vår vurdering vil tiltaket kunne medføre negative konsekvenser for plante- og dyreartene som lever i Tisleia nedstrøms Tisleifjorden.

Tisleia er en middels stor elv med en lengde på ca. 15 km før den munner ut i Ølsjøen. Tisleia er variert morfologisk og en kan anta at den huser et rikt biologisk mangfold av vannlevende arter inklusive fisk. Det er registrert ørret i Ølsjøen nedstrøms, og det er sannsynlig at det er gytestrekninger i Tisleia for ørret. Vi savner en risikovurdering for påvirkning av nedtappingen på det biologiske mangfoldet i Tisleia og vurderer kunnskapsgrunnlaget i søknaden som dårlig utredet, jf. krav i naturmangfoldloven § 8 om kunnskapsgrunnlaget.

Det er ikke gjort en vurdering om tidspunktet for reduksjon av vannføringen er gunstig. I begynnelsen av april er det antakelig ikke vært klekking av ørretengel, og rognen ligger enda i grusen på bunnen. Vinterpopulasjonene av vanninnsekter er heller ikke klekket, så vi savner en vurdering av virkningene på det biologiske mangfoldet da store arealer i strandsonene vil bli tørrlagt midlertidig av redusert vannføring. Vi mener det må gjøres en vurdering av tiltakshaver om å flytte tidspunktet til sommeren, eller at NVE kun gir en tillatelse for gjennomføring av tiltaket i sommermånedene, når klekking av ørret og insekter er gjennomført. Det er viktig at det opprettholdes minstevannføring, selv om denne er lavere enn normalt, siden det vil bidra til at skadene begrenses.

Vi savner også vurderinger knyttet til tiltakets påvirkning på fiske og friluftsliv. Lavere minstevannføring kan gi dårligere gytesuksess på grunn av tørrlegging av gytestrekninger med rogn. Tisleia renner gjennom et område med mange hytter, og er mye brukt til rekreasjon, fiske og friluftsliv. Dette må hensyntas i den videre behandlingen av saken.

NVE

Norges vassdrags-
og energidirektorat

Innlandet fylkeskommune uttaler i brev av 25.03.2025:

Tisleia (vannforekomst 012-895-R «Tisleia mellom Tisleifjorden og Vadset») er kjent som en god fiskeelv, som har funksjon både for stedegen ørret og ørret fra Ølsjøen. En reduksjon i minstevannføring kan skape utfordringer for biologisk mangfold i og i tilknytning til elva, særlig fisk. I omsøkt periode ligger det fiskerogn og plommeseekkyngel gjemt i grusen, og rekrutteringen til ørretstammene kan påvirkes negativt. En gjennomføring i perioden 15. juni – 15. september ville derfor vært mer hensiktsmessig. Hvis det likevel skal åpnes opp for gjennomføring i omsøkt periode, vil fylkeskommunen understreke viktigheten av en gradvis nedjustering, slik at fisk og eventuelt andre ferskvannsorganismer ikke strandes.

Buskerud fylkeskommune uttaler i brev av 25.03.2025:

Dersom det blir nødvendig å fravike minstevannføringskravet forutsetter Buskerud fylkeskommune at brå endringer i elvas vannstand unngås i størst mulig grad, da dette kan ha negativ påvirkning på vannlevende arter som fisk og bunndyr. Dersom det er risiko for tørrelegging av gyteområder, bør det vurderes om gjennomføringstidspunktet bør endres til etter perioden for klekking av fisk.

Buskerud fylkeskommune har utover nevnte oppfordring ingen spesielle merknader knyttet til tiltaket.

NVE har vært i kontakt med **Tisleia Elveeigarlag** v/ Thor Hovde pr. telefon. Tisleia Elveeigarlag hadde ikke noen innvendinger til fraviket.

Foreningen til Bægnavassdragets regulering: NVE har fremlagt innkomne høringsuttalelser til FBR for kommentar, og har vært i kontakt med søker pr. telefon 01.04.2025. De uttaler at det er nødvendig å få utført tiltaket på nåværende tidspunkt av praktiske årsaker. Det er på denne tiden av året magasin vannstanden er tilstrekkelig lav, og lav vannstand samt forutsigbart tilsig er en forutsetning for å kunne gjennomføre tiltaket.

NVEs vurdering

NVE kan gi tillatelse til å fravike et manøvreringsreglement etter vannressursloven § 8 når formålet er nødvendig reparasjons- og vedlikeholdsarbeid. Tiltaket faller etter vårt syn inn under dette formålet.

I forbindelse med at Dam Tisleifjord skal rehabiliteres, skal det installeres en ny tappelupe for slipp av minstevannføring og til bruk ved stans i Åbjøra kraftverk. Under byggeperioden er det nødvendig at det venstre løpet stenges av med et revisjonsstengsel. Samtidig skal minstevannføringen slippes i det høyre bunnappeløpet. Tekniske begrensninger gjør at vannføringen ikke kan slippes gjennom kraftverket, og lukeåpningen ved pålagt slipp tilsvarende 2 m³/s tilsvarer 15 cm. Vannstanden er på nåværende tidspunkt lav, ca. 0,8 – 1,0 m over LRV, hvilket ifølge søker er en forutsetning for å kunne utføre arbeidet. Det søkes om muligheten til å kunne redusere pålagt minstevannføringsslipp av sikkerhet til dykkerne.

NVE

Norges vassdrags-
og energidirektorat

NVE har mottatt seks høringsuttalelser i saken. NVE registrerer at Nord-Aurdal kommune ikke har noen kommentar til søknaden da de anser reduksjonen i vannføringen i mengde og tid som beskjedent, og at Tisleia Elveeigarlag informerer om at de ikke har noen innvendinger. Statsforvalteren i Innlandet vil heller ikke motsette seg fravik fra minstevannføringen, under forutsetning av at det stilles vilkår om å unngå forurensning/tilslamming av vassdraget og at raske vannstandsendringer unngås.

Statsforvalteren i Innlandet og de øvrige høringspartene har imidlertid kommentarer til gjennomføringstidspunktet, og mener at det vil være gunstig å flytte dette tidspunktet til senere på sommeren, alternativt i perioden 15. juni til 15. september. Dette av hensyn til at klekking av ørret og andre insekter da vil være gjennomført. I etterkant av høringsrunden har NVE vært i kontakt med FBR pr telefon. Søker informerer om at det av praktiske årsaker er nødvendig å foreta arbeidene når vannstanden i magasinet er lav og ved forutsigbare tilsigsforhold, hvilket er tilfelle for omsøkt tidsperiode.

Statsforvalteren i Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus kommenterer videre at det må forutsettes at Tisleia huser et rikt biologisk mangfold av vannlevende arter og fisk, herunder at det også kan være gytestrekninger for ørret. De savner en vurdering av det biologiske mangfoldet, da store strandområder kan bli tørrlagt midlertidig av redusert vannføring. Sett opp mot dette mener de at kunnskapsgrunnlaget er dårlig utredet, jf. naturmangfoldloven § 8.

Fylkeskommunen i Innlandet og Statsforvalteren Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus tar også opp at forholdet til fiske og friluftsliv burde være bedre utredet. NVE vil påpeke at tiltaket vil være begrenset i tid og at elveeigarlaget ikke har noen motsigelser til tiltaket.

Reguleringsstillatelsen for Åbjørvassdraget ble opprinnelig gitt 21.01.1949, så endret 21.08.1959 før konsesjonsvilkårene sist ble revidert ved kgl.res. av 22.01.2021. Fra Tisleifjord ble det ifølge revisjonsdokumentene sluppet minst 1 m³/s, men sjelden mindre enn 2 m³/s på denne tiden. I det reviderte manøvreringsreglementet ble det gitt pålegg om sesongtilpasset minstevannføring på 2 m³/s vinterstid og 3 m³/s sommerstid. Krav om økt vannslipp ble gitt av hensyn til fuktkrevende arter, fisk, fiske og friluftsliv.

Rehabilitering og tilsyn av dam er både en rettighet og forpliktelse som følger med som dameier, og det omsøkte tiltaket vil sikre en forsvarlig drift fremover i tid. NVE er av den oppfatning av at det for avgrensede perioder vil være akseptabelt å slippe en vannføring ned mot 1 m³/s.

NVE er enig med høringspartene som påpeker at det ved et ev. fravik må settes krav til gradvise vannføringen av hensyn til fisk og andre vannlevende organismer, og at forurensning og tilslamming av vassdraget må unngås under utføring av arbeidene.

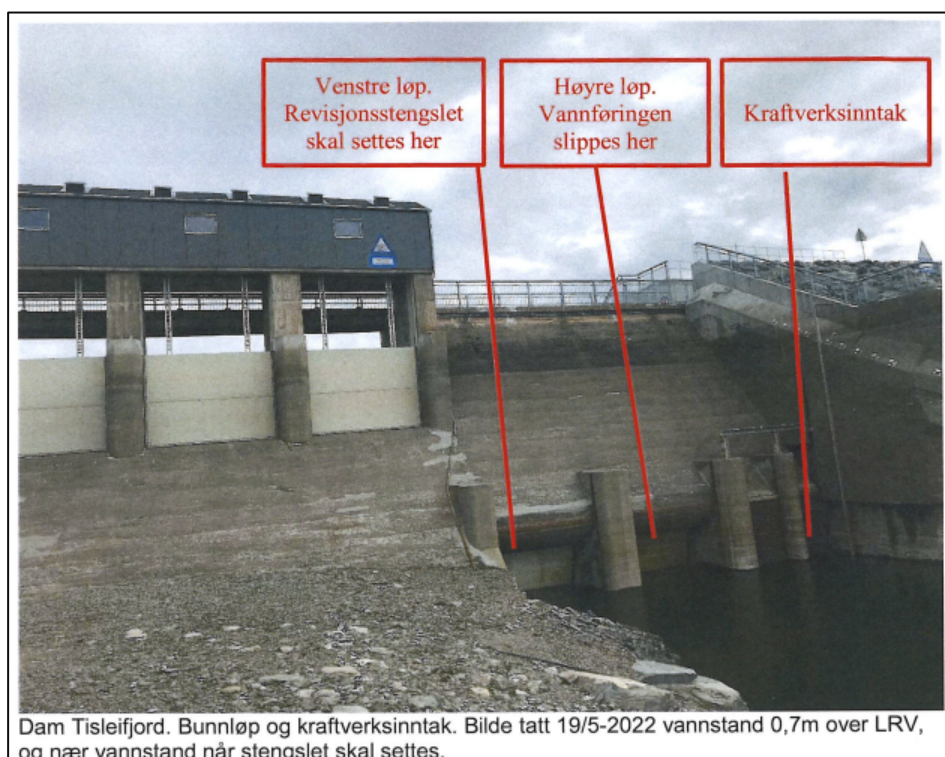
FBR orienterer om at de vil forsøke å sikre dykkerne ved å avgrense arbeidsområdet fysisk, men at de ønsker å ha muligheten til å redusere minstevannføringen som alternativ. Når dykkerne ikke er i vannet, vil det slippes minst 2-4 m³/s. Ved å ta slike hensyn kan ikke NVE se at periodene med redusert vannføring er til nevneverdig skade for noen kjente allmenne interesser.

NVE

Norges vassdrags-
og energidirektorat

Statsforvalteren for Buskerud fylke mener at kunnskapsgrunnlaget er dårlig utredet. I forhold til naturmangfoldloven § 8 skal kravet til kunnskapsgrunnlaget stå i et rimelig forhold til sakens karakter og risiko for skade på naturmangfoldet. NVE mener at vurderingene er i tråd med prinsippene i naturmangfoldloven som skal ivaretas når vedtak treffes, jf. naturmangfoldloven §§ 8-12. NVE vil i den forbindelse påpeke at tiltaket er midlertidig, av kort varighet og det anses også som et nødvendig tiltak for å sikre forsvarlig drift av vassdragsanlegget. NVE kan heller ikke se at tiltaket er i strid med forvaltningsmålet for arter eller økosystemer, jf. naturmangfoldloven §§ 4 og 5.

NVEs oppsummering og konklusjon

NVE gir tillatelse etter vannressursloven § 8 til at FBR kan redusere minstevannføringsslipppet til 1 m³/s i 4 timer av gangen og i inntil 3 påfølgende dager i perioden 07.04.2025- 11.04.2025.

Med hilsen

Ylva Bencze Rørå

fagleder

Heidi Kannick

seniorkonsulent

Dokumentet sendes uten underskrift. Det er godkjent i henhold til interne rutiner

NVE

Norges vassdrags-
og energidirektorat

Mottakerliste:

FORENINGEN TIL BÆGNAVASSDRAGETS REGULERING

Kopimottakerliste:

Tisleia Elveeigarlag - v/ Thor Hovde

NORD-AURDAL KOMMUNE

GOL KOMMUNE

STATSFORVALTEREN I ØSTFOLD, BUSKERUD, OSLO OG AKERSHUS

STATSFORVALTEREN I INNLANDET

INNLANDET FYLKESKOMMUNE

Buskerud fylkeskommune

NVENorges vassdrags-
og energidirektorat

Orientering om rett til å klage

Frist for å klage	Fristen for å klage på vedtaket er 3 uker fra den dagen vedtaket kom frem til deg. Hvis vedtaket ikke har kommet frem til deg, starter fristen å løpe fra den dagen du fikk eller burde ha fått kjennskap til vedtaket. Det er tilstrekkelig at du postlegger klagen før fristen løper ut. Klagen kan ikke behandles dersom det har gått mer enn 1 år siden NVE fattet vedtaket
Du kan få begrunnelsen for vedtaket	Hvis du har fått et vedtak uten begrunnelse, kan du be NVE om å få en begrunnelse. Du må be om begrunnelsen før klagefristen løper ut.
Hva skal med i klagen?	Klagen bør være skriftlig. I klagen må du: ▪ Skrive hvilket vedtak du klager på. ▪ Skrive hvilket resultat du ønsker. ▪ Opplyse om du klager innenfor fristen. ▪ Undertegne klagen. Hvis du bruker en fullmektig, kan fullmektigen undertegne klagen. I tillegg bør du begrunne klagen. Dette betyr at du bør forklare hvorfor du mener vedtaket er feil.
Du kan få se dokumentene i saken	Du har rett til å se dokumentene i saken, med mindre dokumentene er unntatt offentlighet. Du kan henvende deg til NVE for å få innsyn i saken.
Vilkår for å gå til domstolene	Hvis du mener vedtaket er ugyldig, kan du gå til søksmål. Du kan bare gå til søksmål dersom du har klaget på NVEs vedtak, og klagen er avgjort av Energidepartementet (ED) som overordnet forvaltningsorgan. Du kan likevel gå til søksmål dersom det har gått 6 måneder siden du sendte klagen, og det ikke skyldes forsømmelse fra din side at klagen ikke er avgjort.
Sakskostnader	Dersom NVE eller ED endrer vedtaket til din fordel, kan du søke om å få dekket vesentlige og nødvendige kostnader. Du må søke om dette innen 3 uker etter at klagevedtaket kom frem til deg.
Hvem kan klage på vedtaket?	Hvis du er part i saken, kan du klage på vedtaket. Du kan også klage på vedtaket hvis du har rettslig klageinteresse i saken.
Hvor skal du sende klagen?	Du må adressere klagen til ED, men sende den til NVE. NVEs -epostadresse er nve@nve.no. NVE vurderer om vedtaket skal endres. Dersom NVE ikke endrer vedtaket, vil vi sende klagen til ED.

Denne forklaringen er basert på forvaltningslovens regler i §§ 11, 18, 19, 24, 27 b, 28, 29, 31, 32 og 36.